

Сирма Зидаро-Коунова – българка на годината

На 7 март 2014 г. на тържествена церемония в Националната библиотека „Св.св.Кирил и Методий“ в София Държавната агенция за българите в чужбина връчи наградата „Българка на годината“ на Сирма Зидаро-Коунова и на Снежина Мечева.

Сирма Зидаро-Коунова на тържествената церемония

Снежина Мечева, Йордан Янев и Сирма Зидаро-Коунова в Националната библиотека

и Снежина Мечева – директор на Българското училище в Лондон. Посмъртно с грамота на конкурса е удостоена Наталия Божкова от Казахстан – създател и ръководител на Българското средно училище в село Болгарка. Сред номинираните са 23 българки от Белгия, Великобритания, Германия, Гърция, Испания, Казахстан, Кипър, Молдова, Нова Зеландия, САЩ, Украйна, Франция, Хърватия, Чехия. Годишното отличие на ДАБЧ е на името на българската светица Злата Мъгленска.

БЪЛГАРКА ПО ДУША И ПАСПОРТ

„Не трябва в никакъв случай да бъде неблагодарна. Чехия ми е дала за тези

с трагичните български пенсии. Дала ми е, може би, по-спокоен живот, но не ме е накарала да забравя родната България, която е непрекъснато в мен, в сърцето, в мислите, в спомените ми...И благодаря на Бога, че в родната ми София живее любимият ми брат Асен Зидаров с прекрасното си семейство, които са моята реална, истинска връзка с България, защото няма нищо по-ценно за нас, живеещите в чужбина, от това, да знаеш, че винаги можеш да се завърнеш в родината, в „бащината къща“, където те очакват с отворено сърце и душа. Затова винаги ще участвам в борбата на българите за равностойно място в обществения живот на Чехия и приемането им в чешката общност като едно достойно и уважавано малцинство. Бих искала да запазим традициите, речта и любовта си към България и към всичко родно, за да не се загубим като народ. Чудесни и смислени са словата „съхраняване на българския дух и на българската идентичност на българите, живеещи в чужбина“, но да постигнеш всичко това на чужда територия е много трудно. Мисля, че разковничето е самият ти да си запален и уверен в това, което правиш. Да разкриеш отново в тези хора чувството на гордост, че са българи. Че принадлежат на една нация, чийто дух никога не е бил покорен. И аз искам да вярвам, че никога няма да бъде покорен!“ (Сирма Зидаро-Коунова).

БЪЛГАРСКИЯТ КУЛТУРНО-ПРОСВЕТЕН КЛУБ В ОСТРАВА

Сирма Зидаро-Коунова е председател на най-големия и най-задружен български клуб, който има 250 члена. Клубът разполага със собствен дом, купен преди повече от 30 години. Остравският клуб под-

Призът се връчва за пета поредна година за принос в опазването и развитието на националната и културната идентичност сред българските общности зад граница. Тазгодишните носители на наградата „Българка на годината – 2013“ са Сирма Зидаро-Коунова – председател на Българския културен клуб в Острава

56 години семейство, деца и внуци, както и работа. Преподавала съм почти 40 години в Остравския университет, издавала съм учебници. Пяла съм и пътувала по света, не съм почувствала дискриминация и пренебрежение... Чехия ми е дала добри приятели и колеги. Дала ми е по-висока пенсия в сравнение

крепя финансово и други клубове в Чехия, изпраща 106 000 крони за паметника на Св.св Кирил и Методий в Микулчице, дава средства за пострадалите от наводненията в община Елин Пелин и в село Бисер.

Сирма говори с любов за българите там, които нарича „моите българи“. По думите ѝ работата с тях изисква много такт, търпение, силни нерви, толерантност и компромиси, но най-вече – обич към тези хора, напуснали по различни причини родината си. „Да им покажеш и да почувстват, че ги обичаш, че искаш да им помогнеш, да спечелиш доверието им, да те уважават и зачитат – това е за мен най-ценната награда!“, казва Сирма.

Остравският клуб поддържа много добри връзки с Българското посолство в Прага, както и с чешките власти. Традиционно в него се празнуват всички големи български празници, гостуват състави от България и Чехия, както и изпълнители като Валя Балканска и Петър Янев, фолклорни състави от Раднево, Стара Загора, Елин Пелин и др. Една от целите на клуба е да запознава чешката общественост с традициите, обичаите и културата на българите. Затова медийните изяви са особено важни за членовете му. Самата Сирма участва в редица телевизионни и радиопредавания, дава интервюта за остравската преса. Остравската телевизия неведнъж е снимала празнуването на традиционни празници в Българския клуб. „Българите в Острава се интересуват от всичко, свързано с България“, споделя Сирма, „и макар че всеки има своите проблеми, своя личен живот, в едно кътче от сърцето му живее любовта към страната, в която се е родил, живял, обичал, страната, която зави-наги си остава негова родина.“

Остравският клуб поддържа много добри връзки с Българското посолство в Прага, както и с чешките власти. Традиционно в него се празнуват всички големи български празници, гостуват състави от България и Чехия, както и изпълнители като Валя Балканска и Петър Янев, фолклорни състави от Раднево, Стара Загора, Елин Пелин и др. Една от целите на клуба е да запознава чешката общественост с традициите, обичаите и културата на българите. Затова медийните изяви са особено важни за членовете му. Самата Сирма участва в редица телевизионни и радиопредавания, дава интервюта за остравската преса. Остравската телевизия неведнъж е снимала празнуването на традиционни празници в Българския клуб. „Българите в Острава се интересуват от всичко, свързано с България“, споделя Сирма, „и макар че всеки има своите проблеми, своя личен живот, в едно кътче от сърцето му живее любовта към страната, в която се е родил, живял, обичал, страната, която зави-наги си остава негова родина.“

ЗА СИРМА – С ОБИЧ

Познавам Сирма от 22 години. Много ясно си спомням първата ми среща с нея в Остравския клуб. Не предполагам, че години по-късно Сирма ще стане част от онова съпо кътче в сърцето ми, в което нося

Известният български дипломат Иван Станчов и Сирма Зидаро-Коунова

най-свидните си хора. Още тогава нейната лъчезарна усмивка ме заля и стопли. И така е всеки път, когато я видя или чуя по телефона. Виждам я рядко, но затова пък разговорите ни са дълги. Тя ми говори за нейната Острава, разказва ми за остравските българи, за българщината, която напоследък се поизгубва. Сирма излъчва финес, присъщ на немного хора. Сирма сияе с вродена аристократичност. Сирма огрява със спонтанна емоционалност, която

мигновено ме потапя в изконно българското. Тя притежава решителност, размах и много енергия, които ѝ помагат вече 20 години да организира и ръководи с много обич Българския културен клуб в Острава. Тя не се облагодетелства от обществената работа, а се раздава. Името ѝ не е избрано случайно и тя с достойнство го носи.

Мария Захариева

СИРМА ЗИДАРО-КОУНОВА

е родена на 17 април 1934 г. в София в семейството на скулптура Васил Зидаров. Майка ѝ – Теодора Жиро – е от Женева, но умира твърде млада. Сирма Зидарова завършва руска филология в Софийския университет. От малка се занимава и с музика. Учи пеене при известния вокален педагог Христо Бръмбаров. През 1958 г. се омъжва в Острава, където остава да живее до днес. Има две деца – Ян и Сирма. Любовта ѝ към пеенето и френската ѝ жилка я насочват към френския шансон. Сирма Зидаро е била една от най-известните изпълнителки на френски шансони в бивша Чехословакия. Има богата концертна дейност в различни държави. За Остравското радио записва над 150 шансона, голяма част от записите впоследствие са унищожени по политически причини. Прави записи и в белгийското радио. Получава голямата награда на Фестивала на радиото и телевизията в Лиеж за изпълнение на стара френска песен за Гаврош.

Сирма Зидаро-Коунова преподава 35 години в Остравския университет в катедрата по руска филология, 8 години преподава и български език в същото учебно заведение. Работи активно и като преводач. За Чешката телевизия превежда от български на чешки документалните филми „Анна Томова-Синтова“, „Първата златна цивилизация“, „Соло за английски рог“. За Варненския драматичен театър превежда пиесите „Якуб Оберва“ от Мартинек-Хавласек, „Смърт в градината на Жирардините“ на Й.Боучек, „Генералшата на Негово Величество“ от Й.Хубач и „Не съвсем така грозна, както ми се стори“ на О. Данек. Съдебен преводач е от 1995 г. Нейният „Чешко-български разговорник“ излиза през 2006 г. в Острава.

Сирма Зидаро-Коунова е удостоена с Почетна грамота и плакет на Народното събрание по повод 130 години от създаването на първото българско сдружение на чешка територия „Българска седянка“. Носител е на наградата „Българка на годината 2013“.